

BİRİNCİ BÖLÜM

Tepeler, karanlık ve rutubetli ahırlar, başımın üzerindeki kirişlerin üzerinde gezinen sıçanlar... Tüm bunlar, birbirine girmiş bir şekilde, en eski anılarımı oluşturuyor. Ama hayvan pazarına götürüldüğüm günü çok iyi hatırlıyorum. O gün duyduğum dehşeti, hayatım boyunca unutmadım desem yalan olmaz.

O zaman daha altı aylık bile değildim; çırpı bacaklarımla bir taydan çok leyleği andırıyordum ve annemin yanından birkaç adımdan fazla uzaklaşmışlığım yoktu. Açık arttırma meydanının o korkunç keşmekeşinde birbirimizden koparıldık ve onu bir daha hiç görmedim. İyi ve çalışkan bir çiftlik atıydı annem; artık genç sayılmasa da ön ve arka bacaklarındaki kaslardan, İrlanda soyundan gelen güçlü ve dayanıklı bir koşum atı olduğu hemen belli oluyordu. Birkaç dakika içinde satılmış, ben onun peşinden gitmeye fırsat bulamadan, çitlerle çevrili dairesel alandan uzaklaştırılmıştı.

Benim elden çıkarılmam ise daha uzun sürmüştü. Annemi alanda çaresizce aradığım anlarda gözlerimden fıskıran delice bakışlar yüzündendi herhalde. Veya belki de oradaki çingenelerin ve çiftçilerin hiçbiri cılız bir yarı safkan tay aramıyordu. Sebep her neyse, uzun bir süre benim ne kadar değersiz olduğum tartışıldıktan sonra nihayet tokmağın sesi duyuldu ve alandan çıkarılıp dışarıdaki ağıla götürüldüm.

“Üç altın için hiç de fena sayılmaz, öyle değil mi? Haksız mıyım benim küçük delifişegim? Değiliiiiim, değilim.” Hırıltı ve alkollü bir sestü bu ve sahibime ait olduğü belliydi. Ona efendim demeyeceğim, çünkü benim yalnızca bir tane efendim oldu. Sahibim ve onun gibi kırmızı suratlı üç dört arkadaşı, ağılın çitlerine tırmanıyorlardı şimdi. Elllerinde halatlar vardı. Şapkalarını ve ceketlerini çıkarmışlar, kollarını sıvamışlardı; gülerek bana doğru yaklaştılar. O ana kadar hiçbir insan bana dokunmamıştı; gerilemeye başladım ama arkamda ağılın çitini hissedince durmak zorunda kaldım. Aynı anda da adamlar üzerime atladılar, yine de onlardan sıyrılmayı başardım ve ağılın ortasına gidip yeniden onlara doğru döndüm. Artık gülmüyorlardı. Var gücümle annemi çağırdım; beni duymuştu ama sesi çok uzaktan geliyordu. O sese doğru atıldımsa da çitleri nasıl aşacağımı bilemeyip zıplamakla tırmanmak arası bir hareket yapınca, sağ ayağım tahtaların arasına sıkıştı ve orada mahsur kaldım. Yeleme ve kuyruğuma yapışan ellerin ardından boynuma bir ilmek geçirildiğini hissettim;

sonra da yere yatırıldım ve üzerime oturan bir adam beni olduğum yere mıhladı. Sanki bedenimin her noktasına oturuyor gibiydi. Üzerimdeki gücün gevşediğini her hissedişimde vahşice tepindim, ama sayıca çok fazlaydılar ve benden daha güçlüydüler; en sonunda zayıf düştüm ve o sırada da yuların, başımın üzerinden geçip boynuma ve yüzüme yerleştiğini hissettim. “Demek mücadele ediyorsun, öyle mi?” diye sordu sahibim. Bir yandan da ipi sıkıyor, dişlerini gıcırdatarak sırtıyordu. “Ben savaşanları severim. Ama seni öyle ya da böyle yola getireceğim. İstedığın kadar horozlan; gözünü kapayıp açtığında elimden yemek yiyor olacaksın.”

Bir at arabasının arkasına kısa bir iple bağlanmış halde yollarda sürükleniyordum; her dönemeç ve tümsek, boynumdaki ipin gerilmesine ve canımın yanmasına sebep oluyordu. Çiftliğe varıp bundan sonra evim olacak ahıra giden köprüyü geçtiğimizde, yorgunluktan bitap düşmüş durumdaydım. Taktıkları yular yüzümü tahriş etmişti. O ilk akşam beni ahıra soktuklarında bana teselli veren tek şey, orada yalnız olmayacağımı anlamak oldu. Hayvan pazarından çiftliğe kadar arabayı çeken yaşlı atı yanımdaki bölmeye götürüyorlardı. İçeri girmeden önce duraklayan at, bulunduğu kısma başını uzatıp hafifçe kişnedi. Ben bölmenin arka tarafından ayrılıp ona doğru gitmek üzereyken, yeni sahibim kırbacını yaşlı atın üzerine öylesine sert bir darbeye indirdi ki irkilip yeniden duvar kenarına sığındım. “Gir içeri uyuz hayvan!” diye bağırdı. “Zaten

yeterince başımı ağrıtıyorsun, bir de bu yeni taya eski numaralarını öğreteyim deme sakın!” Yine de o kısacık zaman diliminde yaşlı kısırağın gösterdiği şefkat ve sevgi, beni içinde bulunduğum panik halinden çıkarmış, ruhumu yatıştırmıştı.

Sahibim beni susuz ve yemsiz bırakıp ahırdan çıktı ve köprüyü geçip ilerideki çiftlik evine girdi. Kapı çarpmasının ardından, içeriden yüksek sesli konuşmalar geldi. Kısa süre sonra da birilerinin heyecanlı heyecanlı konuşarak hızla ahıra yaklaştığını duydum. Bulduğum bölmenin kapısında iki tane baş belirdi. Bunlardan biri genç bir oğlana aitti. Uzun bir süre boyunca beni pür dikkat inceleyen oğlanın yüzüne bir gülümseme yayıldı. “Anne,” dedi sakın ve kendinden emin bir tavırla, “bu tay, büyüyünce harika ve cesur bir at olacak. Başını nasıl da dik tutuyor baksana.” Bir süre durakladıktan sonra, “Şuna baksana anne,” dedi, “sırılsıklam olmuş. Onu kurulamam gerek.”

“Fakat baban onu yalnız bırakmanı söyledi Albert,” dedi çocuğun annesi. “Bir süre yalnız kalması gerekirmiş. Ona dokunmamanı tembihledi, biliyorsun.”

Bölmemin kapısındaki sürgüleri çekip açan Albert, “Anne, babam sarhoş olduğunda ne söylediğini de, ne yaptığını da bilmiyor. Pazara gittiği günler hep sarhoş oluyor, biliyorsun. Sen de birçok defa, böyle zamanlarda ona aldırış etmememi söyledin bana. Sen yaşlı Zoey’ye yem ver anne, ben de bu arada onunla ilgileneyim. Ah, harika görünüyor değil mi! Rengi kırmızıya kaçıyor, bu renk atlara boz mu deniyordu anne? Alnındaki çarpı da mükemmel. Daha

önce bir atta böyle bir işaret görmüş müydün? Daha önce buna benzer bir at gördün mü? Hazır olduğu zaman ona ben bineceğim. Onunla dereleri tepeleri aşacağım ve bu köyedeki, bu bölgedeki hiçbir at onu yakalayamayacak,” dedi.

“Daha on üçünü yeni bitirdin Albert,” dedi annesi yan taraftan. “Bu tay da, sen de henüz çok gençsiniz ve zaten baban ona dokunmamanı söyledi; seni orada yakalarsa ağlayarak bana gelme sakın.”

“İyi ama onu niye satın aldı anne?” diye sordu Albert. “Bir buzağı istemiyor muydu? Hayvan pazarına onun için gitmedi mi? Yaşlı Celandine’den süt emsin diye bir buzağı almayacak mıydı?”

“Biliyorum yavrum, ama baban bazı günler kendinde olmuyor,” dedi yumuşak bir sesle. “Çiftçi Easton da bu tayı almaya çalışıyormuş. O çit yüzünden çıkan tartışmadan sonra, babanın o adam hakkında neler düşündüğünü sen de biliyorsun. Sırf o almasın diye almış olabilir. En azından benim gözüme öyle göründü.”

“İyi ki almış anne,” diyen Albert, ceketini çıkartarak bana doğru yürüdü. “O sırada sarhoş olsa da olmasa da, bu şimdiye kadar yaptığı en harika şey.”

“Baban hakkında böyle konuşma Albert,” dedi annesi. “Çok zor zamanlar geçirmiş biri o. Haksızlık ediyorsun.” Ses tonu, ikna edicilikten epey uzaktı.

Albert benimle aynı boyda sayılırdı; yaklaşırken öyle yumuşak ve nazik bir şekilde konuşmuştu ki anında sakinleşmiş ve onun iyi niyetinden hiç şüphe duymamıştım.

Bu yüzden olduğum yerde durmaya devam ettim. Bana ilk dokunduğunda irkilip sıçradım, ama amacının zarar vermek olmadığını biliyordum. Önce sırtımı, daha sonra da boynumu okşamaya başladı; bir yandan da beraber çok iyi zaman geçireceğimizden, ava gideceğimizden, büyüyünce dünyanın en zeki atı olacağımdan bahsediyordu. Bir süre sonra üzerimi ceketıyla yavaşça silmeye başladı. Buna ben kuruyana kadar devam etti ve ardından, yüzümdeki tahriş olmuş yerlere tuzlu suyla pansuman yaptı. Sonra da tatlı saman ve bir kova serin su getirdi. Bu arada konuşmayı hiç kesmedi diye hatırlıyorum. Yanımdan ayrılmak üzereyken, teşekkür etmek için seslendim ona; beni anlamış olacaktı ki mutlulukla gülümseyip burnumu okşadı. “Seninle çok iyi anlaşacağız,” dedi sevecenlikle. “Sana Joey diyeceğim, çünkü Zoey’yle kafiyeli. Galiba sana da yakıştı ha, ne dersin? Yarın sabah yine geleceğim Joey ve hiç merak etme, sana bundan sonra çok iyi bakacağım. Tatlı rüyalar.”

“Atlarla konuşmamalısın Albert,” dedi annesi ahırın dışından. “Seni anlamazlar. Aptal hayvanlar bunlar. Baban bu hayvanların inatçı ve aptal olduklarını söylüyor. Hayatı boyunca atlarla uğraşmış biri o.”

“Babam onları anlamıyor anne,” dedi Albert. “Bence onlardan korkuyor.”

Bulunduğum kısmın kapısına kadar gidip Albert ve annesinin karanlığa doğru yürümelerini izledim. O an, ömür boyu sürecek bir arkadaşlığın temellerinin atıldığını

anlamıştım; aramızda ansızın içgüdüsel bir güven ve sevgi bağı oluşmuştu. Zoey, yan bölmede kapının üzerinden eğilip bana dokunmaya çabaladı. Ama burunlarımız birbirine bir türlü değmiyordu.